

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K.

Dato: 9. juli 2007
Kontor: Lovafdelingen
Sagsnr.: 2007-792-0389
Dok.: LOJ40973

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 363, som Folketingets Retsudvalg (Alm. del) har stillet til justitsministeren den 18. juni 2007.

Bendt Bendtsen
Fg. justitsminister

/

Lars Hjortnæs

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 363 fra Folketingets Retsudvalg (Alm. del):

”Kan ministeren be- eller afkræfte, at en person idømt 9 måneders fængsel for pædofili, kan få udgang fra fængslet og/eller blive løsladt, før 2/3 af straffen er afsonet, og finder ministeren i bekræftende fald dette rimeligt i forhold til offeret, de pårørende og retsfølelsen generelt?”

Svar:

Direktoratet for Kriminalforsorgen har oplyst, at det ikke har været muligt at identificere en aktuel konkret sag, der svarer til beskrivelsen i spørgsmålet.

For så vidt angår spørgsmålet om udgang kan det generelt oplyses, at en indsat kan få tilladelse til udgang, når 1) udgangsformålet er rimeligt begrundet i uddannelsesmæssige, arbejdsmæssige, behandlingsmæssige, familiemæssige eller andre personlige hensyn, 2) der ikke er bestemte grunde til at antage, at den indsatte i forbindelse med udgang vil begå ny kriminalitet, unddrage sig fortsat straffuldbydelse eller på anden måde misbruge udgangstilladelsen, og 3) hensynet til retshåndhævelsen ikke i øvrigt taler imod udgangstilladelsen. Dette fremgår af straffuldbydelseslovens § 46, stk. 1.

Ved vurderingen af risikoen for misbrug af udgangstilladelsen skal det tillægges særlig vægt, hvis den indsatte 1) er dømt for farlig kriminalitet og ikke har været løsladt i tiden mellem dom og strafudståelse, 2) under strafudståelsen er undvejet eller har forsøgt herpå, 3) under strafudståelsen har begået strafbart forhold, 4) under strafudståelsen er udeblevet fra en tidligere udgang eller i øvrigt har misbrugt en tilladelse til udgang eller 5) under en tidligere strafudståelse har foretaget handlinger som nævnt under 2) - 4), uden at betingelserne for uledsaget udgang senere blev fundet opfyldt, eller 6) ikke er mødt til afsoning i overensstemmelse med tilsigelsen. Dette fremgår af straffuldbydelseslovens § 46, stk. 2.

I straffuldbydelseslovens § 50 er det bestemt, at ”Justitsministeren fastsætter regler om tilladelse til udgang. Det kan i forbindelse med sådanne regler bestemmes, at tilladelse til udgang først kan gives efter ophold i et bestemt tidsrum i institutionen og efter udståelse af en bestemt del af straffen (...).” I medfør heraf er det i bekendtgørelse nr. 337 af 19. april 2006 om udgang til indsatte, der udstår fængselsstraf eller forvaring i kriminalforsorgens institutioner (udgangsbekendtgørelsen), § 36, stk. 1,

bestemt, at indsatte i åbne institutioner kan få udgang efter 30 dages ophold i institutionen. Indsatte, der udstår fængsel i 2 år og 6 måneder eller derover, og som ikke har været på fri fod mellem domfældelsen og indsættelsen i institutionen, kan dog ikke få udgang, før en sjettedel af straffetiden er udstået. I udgangsbekendtgørelsens § 37, stk. 1 er det fastsat, at indsatte i lukkede institutioner kan få udgang, når en fjerdedel af straffetiden er udstået. Indsatte, som i lukkede institutioner udstår fængselsstraf på 5 år eller derover, kan dog ikke få uledsaget udgang, før en tredjedel af straffetiden er udstået.

For så vidt angår spørgsmålet om prøveløsladelse kan det oplyses, at det følger af straffelovens § 38, stk. 1, at løsladelse på prøve kan finde sted, når 2/3 af straffen, dog mindst 2 måneder, er udstået. Prøveløsladelse er forudsat som et regelmæssigt led i fuldbyrdelse af fængselsstraffe på 3 måneder og derover.

Efter straffelovens § 38, stk. 2, kan prøveløsladelse finde sted allerede efter udståelse af halvdelen af straffen, dog mindst 2 måneder, når særlige omstændigheder taler derfor.

Prøveløsladelse i henhold til straffelovens § 38, stk. 2, kan kun ske i ekstraordinære tilfælde. Det kan for eksempel være tilfældet, hvis den indsatte var under 18 år på gerningstidspunktet, eller hvis den indsatte er alvorlig syg. Der vil i almindelighed ikke blive lagt vægt på arten eller omfanget af den pådømte kriminalitet. Det vil dog kunne tale imod løsladelse på prøve i henhold til § 38, stk. 2, at den indsatte er dømt for farlig kriminalitet, f.eks. overtrædelse af straffelovens § 191, grovere volds- eller sædelighedsforbrydelse eller røveri.

Efter straffelovens § 40 a kan der - ud over de tilfælde der er nævnt i § 38, stk. 2 - ske prøveløsladelse, når halvdelen af straffen, dog mindst 4 måneder er udstået, såfremt den indsatte enten har ydet en særlig indsats for ikke på ny at begå kriminalitet, f.eks. ved at deltage i behandling for et narkotika- eller alkoholmisbrug (§ 40 a, stk. 1, nr. 1), eller hvis den dømtes forhold taler for tidlig løsladelse (§ 40 a, stk. 1, nr. 2). Efter straffelovens § 40 a er det en betingelse, at hensynet til retshåndhævelsen ikke skønnes at tale imod løsladelse.

Ordningen med tidlig prøveløsladelse efter straffelovens § 40 a kan som udgangspunkt anvendes, uanset hvilken kriminalitet den indsatte er dømt for. Over for indsatte, der afsoner straffe for de groveste forbrydelser, bør

der imidlertid ifølge forarbejderne udvises meget betydelig varsomhed med at anvende adgangen til tidlig prøveløsladelse.

Indsatte, der er dømt for sædelighedsforbrydelser, befinder sig inden for det område, hvor der skal udvises meget betydelig varsomhed med at anvende reglerne i straffelovens § 40 a. Det kan imidlertid ikke anses for udelukket, at dømte, der har gennemgået sexologisk behandling, kan få tilladelse til tidlig prøveløsladelse ud fra en samlet konkret vurdering.

Som det fremgår, foretages der en konkret og individuel vurdering både i relation til spørgsmålet om udgang og i relation til spørgsmålet om prøveløsladelse, før 2/3 af straffen er udstået. I en afgørelse om udgang vil der således foruden spørgsmålet om, hvorvidt de tidsmæssige betingelser for udgang er opfyldt, blive foretaget en vurdering af formålet med udgangen, misbrugsrisikoen og hensynet til retshåndhævelsen. Prøveløsladelse efter straffelovens § 38, stk. 2 kan kun ske i ekstraordinære tilfælde, og prøveløsladelse efter straffelovens § 40 a kræver bl.a., at hensynet til retshåndhævelsen ikke skønnes at tale imod.